

12. Энгельс Ф. Происхождение семьи, частной собственности и государства // Маркс К., Энгельс Ф. Избранные произведения. В 3-х т. Т. 3 [Электронный ресурс]. – Москва : Политиздат, 1986, – 639 с. – Режим доступа : http://webreading.ru/sci/_sci_history/fridrih-engels-proishoghdenie-semi-chastnoy-sobstvennosti-i-gosudarstva.html
13. Colapinto J. As Nature Made Him: The Boy Who Was Raised as A Girl. – New York : HarperCollins Publishers Inc., 2000. – 292 с.
14. Frauen in der internationalen Forschung. – Bundesministerium für Bildung und Forschung [Электронный ресурс]. – Режим доступа : <http://www.bmbf.de/de/532.php>
15. Kuby G. Die globale sexuelle Revolution. Zerstörung der Freiheit im Namen der Freiheit. – Kiflegg: Fe-Medienverlag GmbH, 2012. – 453 с.
16. Phelan J. E., MSW, Psy. D. The Tragedy Of The Work Of Prominent Psychologist And Sexologist Dr. John Money, Ph.D., Of Johns Hopkins University [Электронный ресурс]. – Режим доступа: <http://www.narth.com/docs/tragedy.html>
17. The story of David Reimer – a boy in girl’s clothing [Электронный ресурс]. – Режим доступа : <http://alterdimensions.net/2012/david-reimer-boy-in-girls-clothing>
18. Vanier J. Man and Woman He Made Them. – Mahwah, New York : Paulist Press, 1985. – 177 с.
19. Who was David Reimer? [Электронный ресурс]. – Режим доступа : <http://www.shb-info.org/reimer3.html>

Н.О. Лисак, канд. пед. наук, доц. (*ХДУХТ, Харків*)

Н.В. Петренко, канд. пед. наук, доц. (*ХДУХТ, Харків*)

ГУМАНІЗАЦІЯ ОСОБИСТІСНО-ПРОФЕСІЙНОГО РОЗВИТКУ ПЕРСОНАЛУ

У сучасних умовах підвищення ефективності професіоналізації спеціалістів неможливо без фундаментальної гуманізації усіх сторін їх особистісно-професійного розвитку.

Практичне вирішення проблеми гуманізації підготовки сучасного фахівця можливо за такими напрямками: 1) здобуття високої загальної культури; 2) виховання сучасного рівня політичної культури; 3) розвиток високого рівня економічного мислення; 4) формування правової культури та правової свідомості; 5) формування психолого-педагогічної культури.

Перший напрям пов’язаний із формуванням загального рівня культури сучасного фахівця. Це можливо за рахунок збільшення навчальних часів на вивчення дисциплін культурологічного напрямку; покращенням якості вивчення історичних наук; більш глибокого

ознайомлення із багатою спадщиною педагогічної науки; постійного знайомства із досягненнями вітчизняної та світової культур. Особливу увагу слід приділити якісному вивченню історичних наук. Покращення якості глибокого вивчення історичних наук також пов'язано із поверненням до історичної пам'яті, яке є необхідним не тільки студентам, а й педагогам. Пам'ять – це основа історії, яка вчить на історичних прикладах, як позитивних так і негативних.

Другий напрям пов'язаний з вихованням сучасного рівня політичної культури. Наявність високого рівня політичної культури – вимога до сучасного фахівця, тому що саме в цей час зазнають великих змін наші уявлення про шляхи розвитку цивілізації, про засоби забезпечення національної та міжнародної безпеки, про політику тощо. Всі ці зміни повинні бути усвідомлені та відображені в навчальному процесі. Реалізація оновлення змісту відбувається при вклученні європейських стандартів в національні навчальні програми, плани, підручники, посібники. В якості практичних рекомендацій доцільно було б організувати теоретичні семінари, «круглі столи», політклуби за участі провідних учених, спецкурси із можливою тематикою: «Європейська культура в єдності та відмінностях»; «Спільна європейська духовна історія, спільні, ідеї і спосіб мислення»; «Історія європейської думки»; «Європейський дух, європейські ідеї про свободу, право, державний устрій»; «Політичні та соціальні відносини в Європі»; «Географічна багатомірність Європи, її природні, суспільні та економічні складові, необхідність співпраці над спільними економічними проблемами»; «Спільне етичне походження окремих європейських народів»; «Мовна багатоманітність, спорідненість окремих мов, необхідність багатомовності»; «Суспільне життя та загальний стиль життя європейців».

Третій напрям – формування високого рівня економічного мислення. Від сучасного фахівця сьогодення потребує розуміння розвитку науково-технічного прогресу та економічних систем, соціально-економічної політики держави, корпорацій та суспільних організацій тощо. Економічні перетворення впливають на всі сфери життя нашого суспільства. За умов взаємовигідного партнерства із зарубіжними підприємствами в Україні є всі можливості зайняти гідне місце на світових ринках.

Четвертий напрям пов'язаний із формуванням у сучасних фахівців правової культури та правової свідомості. Правова культура сучасного фахівця як складова загальної культури містить в собі знання законів, законодавчих актів, які регулюють відносини між громадянами, повага закону, виконання та використання особистих нормативних прав, використання власних законних інтересів,

нетерпіння правопорушень. Пропонуємо декілька практичних напрямів підвищення рівня правової культури сучасного фахівця: 1) систематична робота над поповненням запасу юридичних знань, які необхідні в практичній діяльності; 2) формування глибокої поваги до закону, до права взагалі.

Активна участь студентів у громадському житті, вирішення конкретних правових ситуацій є дієвими засобами підвищення правової культури.

П'ятий напрям пов'язаний із підвищенням рівня психолого-педагогічної культури фахівців. Для майбутніх фахівців – це перш за все формування творчого відношення до вирішення навчально-виховних завдань, прагнення до самовдосконалення та гармонійного розвитку. Як професійно-особистісне явище, педагогічна культура містить світоглядні, моральні, емоційні, естетичні аспекти. Вони містять такі фактори як психолого-педагогічне мислення; високі професійно-педагогічні знання, навички, вміння; емоційно-вольові засоби висловлювання. Розвинуте психолого-педагогічне мислення передбачає нестандартний, творчий, пошуковий підхід до проблем навчально-виховного процесу; уміння бачити протиріччя у своїй діяльності, здатність вирішувати їх на перспективу, відмовлятися від стереотипів, які склалися.

Н.О. Лисак, канд. пед. наук, доц. (*ХДУХТ, Харків*)

Н.В. Петренко, канд. пед. наук, доц. (*ХДУХТ, Харків*)

ІНТЕГРАЦІЯ У СВІТОВИЙ ОСВІТЯНСЬКИЙ ПРОСТІР ЯК ОСНОВНИЙ НАПРЯМ ОНОВЛЕННЯ ОСВІТИ УКРАЇНИ ХХІ ст.

До найбільш реформаторських здобутків ХХІ століття можна віднести створення освітнього суспільства. Щоб інтегруватися в світовий освітнянський простір, освіта в Україні має реформуватися в руслі глобальних тенденцій її розвитку.

Відомо, що оновлення освіти України має будуватися на принципах безперервності, гуманізації, професіоналізації, варіативності, гнучкості, глобалізації, універсалізму, на ґрунті нових культуростворюючих, культуроформуючих методик і технологій, спрямованих на розвиток творчої особистості і на створення умов для реалізації її творчого потенціалу.

Для оновлення вітчизняної освіти необхідним є осмислення її місця в умовах радикальних змін, розуміння цілісного характеру